

Sözleşmenin Feshi Nedeniyle Ödenecek Tazminatlarda Damga Vergisi

Sayı:

16700543-155[18-515-70]-4518

Tarih:

17/01/2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Gaziantep Vergi Dairesi Başkanlığı

(Gelir, Kurumlar ve Diğer Vergiler Müdürlüğü)

Sayı : 16700543-155[18-515-70]-
E.4518

17.01.2019

Konu : Sözleşmenin Feshi Nedeniyle

Ödenecek Tazminatlarda Damga V.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümleri gereğince taşeron işçilerin sürekli işçi kadrosuna geçirilmesi ile birlikte hizmet alımı sözleşmelerini feshettiğinizi belirterek, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23 ve 24 üncü Maddelerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslara İlişkin Tebliğin "Feshedilen Sözleşmeler Nedeniyle Ödenecek Tazminatlar" başlıklı 24 üncü maddesine istinaden feshedilen

sözleşmeler nedeniyle ödenecek tazminat ödemelerinde fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği, ödemelerin damga vergisine tabi olup olmadığı ve damga vergisine tabi olması durumunda ise hangi tutar ve oran (sözleşme tutarı, tazminat tutarı) üzerinden hesaplanmanın yapılacağı hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

I- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun “İspat edici kâğıtlar” başlıklı 227 nci maddesinde, “Bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.” hükmüne yer verilmiş olup, söz konusu kayıtların ise, esas itibarıyla, mezkur Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerle tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, aynı Kanunun;

– 229 uncu maddesinde, faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu,

– 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde, faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı,

– 232 nci maddesinde de, birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla, kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek, satın aldıkları emtia ve hizmetler için de fatura istemek ve almak zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığını

teşkil etmeyen tazminat ödemeleri için Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca fatura düzenleme zorunluluğu bulunmamaktadır.

Ancak, söz konusu tazminat ödemesi karşılığında fatura düzenlenmemesi durumunda, ödemeye dair makbuz, dekont vb. evrak ile ödemenin tevsik edilmesi gerekmekte olup, bu belgelerin Vergi Usul Kanununun muhafaza ve ibraz yükümlülüğüne ilişkin hükümleri gereğince, yükümlüler tarafından muhafaza ve istenildiğinde ibraz edileceği tabiidir.

II- DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği; 3 üncü maddesinde, damga vergisi mükellefinin kâğıtları imza edenler olduğu ve resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemler nedeniyle düzenlenen kâğıtların damga vergisinin kişiler tarafından ödeneceği; anılan Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV. Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/a fıkrasında, resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle, kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havalelerine tediyesini temin eden kağıtların nispi damga vergisine tabi tutulacağı hüküm altına alınmıştır.

696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyle (KHK) 375

sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye (KHK) eklenen geçici 23 ve 24 üncü maddeler çerçevesinde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında çalıştırılanların işçi kadrosuna geçirilmesine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Bahse konu geçici 23 üncü maddenin yedinci fıkrasında, “Sürekli işçi kadrolarına geçirileceklerin istihdam edilmesine esas hizmet alım sözleşmeleri, birinci fıkrada öngörülen geçiş işleminin yapıldığı tarih itibarıyla feshedilmiş sayılır. Feshedilmiş sayılan sözleşmelerden, sadece yapılan işin tutarı her türlü fiyat farkı hariç sözleşme bedelinin %80’ini aşmayanlar için yükleniciye, sözleşmenin yürütülmesine ilişkin her türlü zarara karşılık her türlü fiyat farkı hariç sözleşme bedelinin %80’i ile yapılan işin tutarı arasındaki bedel farkınının %5’i fesih tarihindeki fiyatlar dikkate alınarak sözleşmeyi yürüten idare tarafından, yapmış olduğu vergi, resim, harç ve paylar dahil olmak üzere tüm giderler ve mahrum kaldığı kâr karşılığı olmak üzere tazminat olarak ödenir ve başkaca bir ödeme yapılmaz. Yüklenici başka bir hak talebinde bulunamaz.” hükmü; geçici 25 inci maddesinde ise “Geçici 23 üncü ve geçici 24 üncü maddeler kapsamına giren hususlara ilişkin usul ve esaslar ile bu maddelerin uygulanmasında ortaya çıkacak tereddütleri giderecek idareler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.” hükmü bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 1/1/2018 tarihli ve 30288 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçi Kadrolarına veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameinin Geçici 23 ve Geçici 24 üncü Maddelerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar” ile uygulamanın nasıl yürütüleceği açıklanmış olup, söz konusu Usul ve Esasların “Feshedilen sözleşmeler nedeniyle ödenecek tazminatlar” başlıklı 24 üncü maddesinde ödenecek tazminatın hesaplanmasına ilişkin hükümler bulunmaktadır.

Bahse konu hükümler birlikte değerlendirildiğinde, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 23 üncü maddenin yedinci ve sekizinci fıkraları kapsamında sözleşmesi feshedilen yüklenicilere, ödediği vergiler dahil tüm giderlerine karşılık olmak üzere ödenecek tazminat dışında, vergiler dahil başka adlar altında ödeme yapılamayacağı görülmektedir.

Ayrıca, bahsi geçen "Usul ve Esaslar"ın 51 inci maddesinde, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 23 üncü maddesinin yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu, onbeşinci ve onyedinci fıkralarına ilişkin olarak uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermek üzere Kamu İhale Kurumunun görevli ve yetkili olduğu düzenlenmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, 696 sayılı KHK'nin geçici 23 üncü maddesinin yedinci fıkrası kapsamında Müdürlüğünüz tarafından yükleniciye yapılacak %5'lik ödemelerin mal ve hizmet alımına ilişkin olmadığı, giderler ve mahrum kalınan kâr karşılığı yapılan tazminat ödemesi olarak öngörüldüğü dikkate alındığında, söz konusu tazminat ödemesi nedeniyle düzenlenen kağıtların damga vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.